

TUSSEN

Pasen
2026

BEELD

Doe mee met de Laurentius estafette

Bisschop Van den Hende:

*70 jaar bisdom
Rotterdam*

Neem en lees:

Bijbelvertalingen

Roepingenzondag:

*Bouw mijn
Kerk op*

*Magazine van het
Bisdom Rotterdam*

3

BISSCHOP

"Vrede zij u"

4

WOORD VAN GOD

'Ik probeer mijn geloof
steeds te voeden'

6

LAURENTIUS IS VERWONDERD

Laurentius 2.0

7

MISSIONAIRE KERK

"De liefde van Christus
is voor iedereen"

10

BISSCHOP

"Denkt aan uw eigen roeping"

13

NIEUWS

Kort nieuws

14

KIEZEN VOOR DE KERK

Emiel van der Ham
aan het woord

16

LAURENTIUS ZINGT

Que ma bouche chante
ta louangeDaphne van Roosendaal
Hoofdredacteur

Welkom in het eerste nummer van de nieuwe jaargang van Tussenbeide. Dit jaar viert het bisdom Rotterdam het 70-jarig bestaan. Tussenbeide besteedt er uitgebreid aandacht aan en ook in de volgende nummers zult u er veel over lezen. In het jubileumjaar gaat er een Laurentius estafette door de parochies. U leest er meer over op p. 24-25.

Het jubileumjaar staat in het teken van de missie van de Kerk: de opdracht om te vieren (liturgie en gebed), te leren (catechese en geloofsgesprek) en te dienen (caritas en diaconie), en daarbij zoveel mogelijk mensen te betrekken en te bereiken.

Daarom start dit jaar het project: 'Missionair present stellen van de drievoudige zending'. Vanuit het bisdom gaan projectmedewerkers in gesprek met pastorale teams en vrijwilligers over de missionaire opdracht van de Kerk. U leest erover op p. 13 én in de volgende nummers van Tussenbeide. En blader alvast naar p. 7-9 voor het verhaal van pater Marius Razafimandimby SVD (parochie HH. Maria en Jozef).

Enkele rubrieken hebben een nieuwe invulling gekregen met nieuwe auteurs. Vertrouwde rubrieken keren terug. Bovendien gaat 'Laurentius zingt' dit jaar op bezoek bij migrantenparochies en vraagt: welk lied is bij u favoriet? Blader snel naar p. 16-17 voor een lied dat u zó meezingt.

Namens de redactie wens ik u veel leesplezier!

Volg het jubileumjaar ook via
bisdomrotterdam.nl/jubileum-2026

18

TIPS VAN LAURENTIUS

Lees, kijk, luister, proef

19

TUSSENSTOP

Vier, wandel, kom op verhaal

20

INTERVIEW

"Neem de school mee
in wat je doet"

22

NEEM EN LEES

Bijbelvertalingen

24

JUBILEUMJAAR

Met Laurentius
door het bisdom

26

DIALOOG

Een daad van liefde

28

VRONESTEYN

Roepingenzondag

29

IN MEMORIA EN PERSONALIA

Heeft u een persoonlijk postabonnement, dan ontvangt u hierbij een brief met het verzoek om een gift van € 12,50. Uw bijdrage voor Tussenbeide wordt zeer gewaardeerd! Heeft u geen postabonnement en wilt u een bijdrage geven voor uw Tussenbeide uit de kerk? Scan de QR-code en geef online.

COLOFON:

Tussenbeide is een uitgave van het bisdom Rotterdam. Het blad verschijnt vier keer per jaar.

Hoofdredacteur:

Daphne van Roosendaal
Redactie: Frits Vermeulen,
Jolanda de Wolf

Redactie, administratie, advertenties:

Koningin Emmaplein 3,
3016 AA Rotterdam
T: 010 - 281 51 71
E: tussenbeide@bisdomrotterdam.nl
I: www.bisdomrotterdam.nl

IBAN: NL30INGB0000464304

Conceptontwikkeling,
grafisch ontwerp en vormgeving:
Dailymilk, Rotterdam

Redactioneel advies conceptontwikkeling:

Bureau Wielenga / Sjoerd Wielenga

Coverbeeld: Guus Schoonewille

Ontwerp: dailymilk
Vormgeving: Michael Moras, Da's Straff
Druk: Coldset, Beringen

Abonnementen:

€ 1,50 per jaar voor parochies.

Tussenbeide wordt verpakt in rietsuiker folie.

Dit heeft het Vinçotte OK biobased **** certificaat. De folie is niet composteerbaar, maar wél volledig recyclebaar binnen het reguliere inzamelsysteem (afval wordt grondstof).

Artikelen uit Tussenbeide mogen met bronvermelding vrij worden overgenomen in parochiebladen. Illustraties en foto's mogen alleen worden gebruikt als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

“Vrede zij u”

+ Johannes van den Hende
Bisschop van Rotterdam

*‘We kunnen ons
persoonlijk aan
deze woorden
optrekken’*

In onze wereld is op veel plaatsen bittere oorlog en strijd. Veel mensen, en misschien u ook wel, worden bang en vragen zich af hoe het verder moet. Naast oorlog en strijd hebben we bovendien te maken met haat en harde taal, ook in ons land en zelfs in ons parlement. Het lijkt alsof mensen elkaar het licht niet in de ogen gunnen en er is weinig ruimte en begrip voor mensen van elders die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld.

Binnenkort vieren we Pasen. In het evangelie van Johannes (hoofdstuk 20) wordt verteld dat Jezus -gekruisigd, gestorven en verrezen- op Pasen bij zijn leerlingen kwam. De apostelen hielden zich verborgen met de deuren dicht omdat zij bang waren. De verrezen Heer zegt: “vrede zij u.”

In zijn boodschap voor Wereldvrededag (1 januari 2026) schrijft paus Leo: “Ook op plaatsen waar wanhoop onvermijdelijk lijkt, vinden wij mensen die de vrede niet vergeten zijn. Zoals op de avond van Pasen Jezus binnenkwam op de plaats waar de leerlingen angstig en moedeloos bijeen waren, zo blijft de vrede van de verrezen Christus door deuren en barrières heen gaan in de stemmen en gezichten van zijn getuigen.” De paus zegt: we moeten het goede niet vergeten, erkennen dat het overwint en er opnieuw samen voor kiezen.

Vrede zij u. Deze woorden van Jezus zouden we in de Paastijd mogen gebruiken om elkaar te begroeten en onze medemens nabij te zijn. Als christenen kunnen we ons ook persoonlijk aan deze woorden optrekken in momenten van vertwijfeling en angst. Het zijn immers de woorden van Jezus zelf, die sterker is dan de dood en wiens liefde groter is dan kwaad en haat.

Met u wil ik de komende tijd extra bidden om de vrede van Christus in onze harten en in onze wereld, in onze woorden en onze daden: vrede zij u! ■

A portrait of a man with a beard and glasses, wearing a suit and tie, holding a book titled 'BIJBEL'. The man is smiling slightly and looking towards the camera. He is wearing a brown tweed jacket over a dark blue vest, a white shirt, and a red tie with small colorful polka dots. He is holding a dark green book with 'BIJBEL' written on the cover. The background is a window with a grid pattern, and the lighting is warm and natural.

‘Ik probeer mijn geloof steeds te voeden’

Door Daphne van Rosendaal

Nicholas Sydney Shakele (45)

Woont in: Rotterdam

Is: Apotheeker en deeltijd theologie student

Welke bijbel hebt u?

Ik heb bijbels in verschillende talen: Engels, Nederlands, Duits, Frans, Grieks, Latijn, Hebreeuws. Maar ik lees de bijbel het liefste in het Nederlands, in de Herziene Statenvertaling. Naast mijn voltijds baan bij Pfizer Pharmaceuticals als apotheker studeer ik in deeltijd theologie. Ik zit in mijn master fase. Ik gebruik dus de bijbel voor mijn studie en ik lees hem daarvoor in het Nederlands of Engels. En af en toe als ik iets moet vertalen, lees ik uit de grondtekst in het Grieks of Hebreeuws. Daarnaast lees ik de bijbel dagelijks en daarbij gebruik ik een bijbels dagboek. Dit jaar lees ik ook uit het 'Augustinus Brevier'. Daarin staan voor elke dag teksten uit twee van Augustinus' werken: 'Belijdenissen' en 'De Stad van God'. Ik probeer mijn geloof steeds te voeden door het studeren bijbel lezen, door gebed en kerkgang.

Waarom zien we dat deze bijbel van u is?

Deze bijbel komt uit de bibliotheek van mijn pleegouders te Groningen. Op het voorblad heb ik zelf toen in 2003 mijn naam en Groningen geschreven. Ik gebruik deze bijbel niet dagelijks maar ik bewaar hem in dankbare herinnering aan Groningen en de vele tafellezingen uit de bijbel na elke warme maaltijd. Ik heb er mijn bijbelkennis aan overgehouden. En zo heb ik het vertaalwerk vanuit het Hebreeuws naar het Nederlands op de universiteit overleefd. Ik herinner mij nog dat mijn docent Hebreeuws altijd zei: volgens mij ken je Psalm 84 uit je hoofd, jammer voor je Sydney. Hij had tekst een klein beetje aangepast. Maar ik heb tóch het tentamen gehaald.

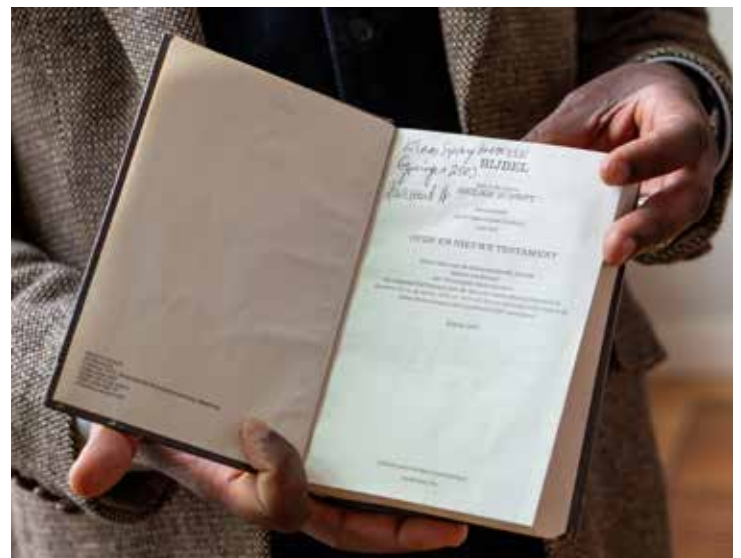
Heeft u een favoriet bijbelboek?

Het Psalmboek is volgens mij het boek van de Hoop. Een hoop die op de proef wordt gesteld, die ons soms doet wanhopen, maar die is geen wankele hoop. Hoop op Gods hulp en gunst. De vraag rijst waarop deze hoop gebaseerd is? Op beloften van God zou ik zeggen. Psalm 84 gaat volgens mij om het verlangen naar het heiligdom, de ontmoeting met God. De psalmist spreekt dit verlangen in vers 4 uit: "Vindt zelfs de mus niet een huis, heeft niet de zwaluw haar nest waar zij haar jongen mag bergen? O, uw altaren te naderen, Heer der hemelse scharen, Gij, mijn

koning, mijn God!" En in vers 8: "Van kracht tot kracht gaan zij voort om op Sion voor God te verschijnen." Die weg gaan we niet op onze eigen kracht, maar we ontvangen Gods hulp op onze levensreis naar zijn eeuwige zaligheid. De psalmist nodigt ons uit om ons vertrouwen en hoop op God te stellen.

Welke bijbeltekst geeft u hoop?

Dat is Romeinen 8, 26-28: "Evenzo komt de Geest onze zwakheid te hulp. Want wij weten niet eens hoe wij behoren te bidden, maar de Geest zelf pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij die de harten doorgrondt, weet waar de Geest op zint, want Hij pleit voor de heiligen naar Gods bedoeling. Intussen weten wij, dat God in alles het heil bevordert van die Hem liefhebben, van hen die volgens zijn raadsbesluit geroepen zijn."

We mogen de hulp van de Heilige Geest in het gebed aanroepen terwijl wij in deze wereld zijn, hopen en wachtend op hetgeen wij nog niet zien. Want de hoop veronderstelt verlangen en dat verlangen drukken we uit in ons gebed. ■

Beeld: Guus Schoonewille

Laurentius 2.0

Wat:	3D geprint beeldje
Wanneer:	2026
Wie:	Paul van Dijk (Mendur) en Klaas- Jan Bernouw (Dailymilk)
Materiaal:	kunststof

Het bisdom Rotterdam bestaat 70 jaar. Bij gelegenheid van dit jubileum worden in drie verschillende maten 3D-geprinte replica's gemaakt van het zilveren Laurentiusbeeldje dat op de processiestaf in de kathedraal staat. De grootste replica's reizen door het bisdom en doen verschillende parochies aan in de twee vicariaten. Voordat zo'n beeld uit de 3D-printer rolt gaat er veel denkwerk aan vooraf. De schetsen die daaruit voortvloeien worden vertaald naar een digitale tekening. De makers hebben ook goed nagedacht over de verpakking. Meestal wordt die weggegooid, maar hier vormt het de sokkel van een beeldje.

NIEUWE TECHNIKEN EN HANDWERK

De 2.0 versie van het Laurentiusbeeldje is een met veel zorg gemaakte kunststof kopie van het originele Laurentiusbeeldje (gemaakt tussen 1850 en 1868, verguld zilver). Met de nieuwste technieken wordt het minutieuze werk van de oorspronkelijke edelsmid voortgezet, in een nieuwe en ambachtelijke uitvoering. Want bij het 3D-printen komt naast het denk- en printwerk ook nog veel handwerk kijken in het proces van scannen, digitaal tekenen, het maken en fysiek afwerken van de beeldjes.

Er zijn twee technieken gebruikt. De grote replica's die rondreizen zijn donkerbrons en zijn gemaakt met de SLA printtechniek. Met deze techniek wordt vloeistof gebruikt

die stolt bij blootstelling aan ultraviolet licht. Zo wordt laag voor laag opgebouwd. Daarnaast zijn zandkleurige replica's gemaakt in twee formaten: 17 cm en 8 cm. Hiervoor is de FDM printtechniek gebruikt. De vloeistof wordt door een mondstuk geperst. Zo wordt laag voor laag opgebouwd.

MINI'S

Het is de makers gelukt om een mooie nieuwe uitvoering te maken van het beeld op een sokkel. Voor wie zelf zo'n beeldje in huis wil halen: de beeldjes zijn verkrijgbaar als het grote beeld op bezoek is in de parochie. Voor een replica van 17 cm (met unieke nummering) wordt een bijdrage gevraagd van € 85. Voor de miniversie van 8 cm wordt € 8,50 gevraagd. De beeldjes reizen mee met de Laurentius estafette (zie p. 24-25) en zijn ook bij het bisdom af te halen. ■

*Door Ingrid Henkemans,
Erfgoed specialist Museum Catharijneconvent*

Bekijk ook de video met de makers van de 3D-replica's

“De liefde van Christus is voor iedereen”

Pater Marius Razafimandimby SVD brengt caritas in de praktijk bij daklozen en asielzoekers.

Door Sjoukje Dijkstra

Op dinsdagavond, tegen kwart voor zeven, staan er op het Malieveld stapels take away bakjes klaar. Vrijwilligers scheppen er warme maaltijden in, doen de deksels erop en geven ze door aan mensen die op straat leven. Voor pater Marius is het geen losse actie, maar een wekelijkse oefening in wat de Kerk volgens hem hoort te zijn. “Zending, dat is leren, vieren en dienen”, zegt hij. “Geloof hoort niet binnen de kerkbanken te blijven, we mogen het juist buiten handen en voeten geven.”

DIENEN EN NABIJ ZIJN

Pater Marius Razafimandimby is lid van de Sociëteit van het Goddelijk Woord (SVD), een missionaire congregatie. Hij is 36 en werd vier jaar geleden priester gewijd. Zijn komst naar Nederland past binnen keuzes die wereldwijd worden gemaakt. “We hebben een lijst van prioriteiten”, vertelt hij. Na een periode in Breda om Nederlands te studeren, kreeg hij een benoeming in de parochie HH. Maria en Jozef in Rijswijk, Voorburg en Leidschendam. Inmiddels is hij drieënhalf jaar in Nederland.

Zijn roeping wortelt in zijn jeugd in Madagaskar, waar hij opgroeide in een eenvoudig katholiek gezin. “In mijn tienerjaren liet ik het geloof even los”, zegt hij. Het keerpunt kwam na een

mijnongeluk waarbij hij zelf ongedeerd bleef. “Mijn leeftijdsgenoten zeiden: dat moet wel een wonder van boven zijn. Jij wordt bewaard voor andere dingen. Die woorden bleven hangen. Dat liet mij denken: misschien is er iets anders voor mij.” Via zijn werk als leraar groeide zijn verlangen om zich missionair in te zetten. “Ik wilde ook mijn leven geven.” Zo vond hij uiteindelijk zijn weg naar de Sociëteit van het Goddelijk Woord, waar dienen en nabij zijn aan de meest kwetsbaren centraal staan. ▶

'In mijn tienerjaren liet ik het geloof even los'

Liturgie, geloofsverkondiging en caritas horen voor hem bij elkaar: “Mijn taak is om te getuigen”, zegt pater Marius. “Ja, ook door te dienen in de diaconie.” Dat dienen krijgt bij hem een gezicht in de ontmoeting met daklozen en in het meewandelen met bewoners van het asielzoekerscentrum in Rijswijk.

WARME MAALTIJDEN OP DINSDAG

De maaltijdactie op dinsdagavond in Den Haag wordt gedragen door een kleine kring van vrienden en vrijwilligers rond de gemeenschap van de paters SVD. Verschillende groepen en organisaties zorgen voor maaltijden op verschillende dagen van de week. “Wij maken op de dinsdagen zeventig, tachtig warme maaltijden klaar”, vertelt pater Marius. Het zijn porties om mee te nemen, zodat mensen niet eerst een gebouw binnen hoeven of zich hoeven te verantwoorden. Rond 18.45 uur worden de bakjes uitgedeeld. In zijn woorden is het ook een manier om “een beetje stem” te geven aan mensen die in de samenleving nauwelijks worden gehoord.

IJ TELT MEE

In dat uitdelen zit meer dan hulpverlening. Het gaat om waardigheid. Hij vertelt over een jasactie die hem raakte. Parochianen brachten winterjassen, en niet de afdankertjes. “Mensen gaven ook mooie, nieuwe jassen”, zegt hij. “Iemand kreeg zo’n jas en zei tegen mij: deze is zelfs mooier dan de jouwe!” Pater Marius lacht: “Hij had helemaal gelijk. Die jas was inderdaad mooier dan de mijne. Voor iemand die buiten slaapt, maakt het een groot verschil of je iets krijgt dat echt warm is en ook uitstraalt: jij telt mee. Of dat je iets krijgt dat tweedehands is en afgedankt.”

De actie draait op vrijwilligers. “Ongeveer twintig”, schat hij. Sommigen brengen maaltijden met de auto, omdat de paters zelf geen auto hebben. Anderen vervoeren spullen op de (bak)fiets. Eén keer per jaar nodigen de paters de vrijwilligers uit voor een gezamenlijke maaltijd, om te bidden, terug te kijken en hen te bedanken.

'Het gaat erom dat je gewone dingen doet met grote liefde'

SAMENLOPERS BIJ HET AZC

In de parochie zijn ook vrijwilligers die hij "samenlopers" noemt. "Die lopen samen met de vluchtelingen bij het asielzoekerscentrum in Rijswijk", vertelt pater Marius. Soms gaat het om praktische steun, soms om nabijheid. "Bijvoorbeeld activiteiten organiseren voor hen, maar ook luisteren naar hun verhaal", zegt hij. Juist dat luisteren, merkt hij, maakt duidelijk hoe groot de behoefte aan hoop en veiligheid is.

Pater Marius wil daarbij nadrukkelijk naar buiten kijken. "Onze Kerk is aan het werken", zegt hij. "Wij preken niet alleen, maar werken ook." Hij benadrukt dat de liefde van Christus niet bedoeld is als bezit van een kleine groep. "De meeste mensen in het azc zijn moslim", merkt hij op. "Maar de liefde van Christus is voor iedereen."

MEER DAN PROJECTEN

Wat hem bezighoudt, is de vraag hoe de Kerk relevant blijft in de moderne wereld. "Hoe kunnen we blijvend relevant zijn?" vraagt hij. Zijn antwoord zit niet in een nieuw programma, maar in dienstbaarheid. Hij praat liever over trouw dan over aantallen. Zoals bij de maaltijden voor de daklozen: aanwezig zijn als het nodig is, ook als het nat, koud of ingewikkeld wordt.

Die houding is ook belangrijk bij pastorale bezoeken. Pater Marius zegt dat mensen soms bellen omdat ze eenzaam zijn of omdat vragen over het einde van het leven hen bezighouden. "Een gesprek met hen is belangrijk", zegt hij. Dan probeert hij hoop te delen, zodat iemand zich niet "hopeloos of bang" voelt.

DE MISSIE VAN GOD

Naast de daklozenmaaltijden is er in de parochie een maandelijks maaltijd voor mensen die alleen zijn. "Veertig mensen", vertelt pater Marius. Het is een avond met drie gangen. Voor zes euro kunnen mensen aanschuiven, vooral om niet in stilte thuis te blijven. "Om een gezellige avond te hebben", zegt hij. Voor hem is het een eenvoudige, maar echte vorm van diaconie.

De kern van zijn verhaal vat hij zelf in korte zinnen samen. Hij spreekt over "de missie van God" en vertelt wat die missie is: "Om van de liefde te getuigen." Als hij spreekt over groeien in heiligheid, maakt hij het heel praktisch. "Het gaat erom dat je gewone dingen doet met grote liefde", zegt hij. Koken, afwassen, tijd geven, luisteren, bezoeken. Niet als plicht, maar, zoals hij benadrukt, "voltooid door liefde". ■

“Denkt aan uw eigen roeping”

Door bisschop Van den Hende

Op zondag 1 februari vierde het bisdom Rotterdam het 70-jarig jubileum met een bisdombrede eucharistieviering in de kathedraal in Rotterdam. Meer dan zeventhonderd mensen waren naar deze viering gekomen. Deze tekst is een weergave van de homilie van de bisschop tijdens de eucharistieviering.

Wij mogen dit jaar als bisdom Rotterdam gedenken dat we zeventig jaar geleden zijn opgericht: op 2 februari 1956 door paus Pius XII. Waarom gedenken wij deze zeventigste verjaardag van het bisdom Rotterdam? Zeventig jaar is geen groots jubileum, zeker niet in het perspectief van de lange geschiedenis van de Kerk wereldwijd. Maar wij markeren in geloof ons zeventig jarig jubileum om te beseffen dat we als bisdom iedere dag onderweg zijn in verbondenheid met de Wereldkerk.

LEVEN IN GELOOF

De Schriftlezingen op zondag 1 februari, de dag waarop we als bisdom Rotterdam ons 70-jarig jubileum vierden, zijn de lezingen van de vierde zondag door het jaar (A). Deze Schriftlezingen geven ons de nodige aansporingen om door te gaan op onze gezamenlijke weg met de levende Heer, wanneer wij als bisdom ons leven in geloof gedenken als gemeenschap van gelovigen, als gedeelte van het Volk van God (cf. Vaticanum II, decreet Christus Dominus n. 11: Dioecesis est Populi Dei Portio).

De profeet Sefanja in de eerste lezing (Sefanja 2, 3.3, 12-13) roept de mensen van zijn tijd op om de Heer te zoeken. De Heer zoeken wil niet zeggen dat ze de Heer kwijt zijn en discussiëren over het bestaan van God, maar wél dat we onze kennis van God en onze verbondenheid met de Heer ook in onze tijd daadwerkelijk tot uitdrukking moeten brengen in een levenshouding van gerechtigheid en zachtmoedigheid. Dat we als gelovige mensen op een waarachtige en aanstekelijke wijze de Heer moeten volgen met heel ons hart. De band met de Heer is niet een bijzaak maar de bron en het fundament bij uitstek van ons leven, in denken en doen, in spreken en handelen.

GOED ROEPT IEDERE MENS

De tweede lezing uit de eerste brief van de apostel Paulus aan de Korintiërs (1 Korintiërs 1, 26-31) valt met de deur in huis, wanneer Paulus schrijft: “denkt aan uw eigen roeping.” De apostel is ervan overtuigd dat God in Christus een werkelijke relatie met ons aangaat, met ieder van ons persoonlijk en met ons als gemeenschap. God roept iedere mens in zijn hart en op zijn levensweg.

Je hoeft niet eerst belangrijk of geleerd te worden alvorens de Heer je in je hart aanspreekt en roept bij je naam. Je hoeft niet eerst machtig en naar de maatstaven van de wereld belangrijk te zijn alvorens de Heer je ziet staan en je uitnodigt om op Hem te vertrouwen. Onze van God gekregen roeping, persoonlijk en als gemeenschap, is geen bijzaak maar moet in het centrum staan van ons leven als leerlingen van Christus (Vaticanum II, constitutie Gaudium et Spes n. 19 par 1).

ZALIGSPREKINGEN

Wanneer we er opnieuw van overtuigd zijn dat de band met God en de roeping van de Heer centraal staan in ons leven, dan willen en kunnen we als leerlingen van Christus niet anders dan met heel ons hart en verstand luisteren naar de uitnodigende woorden van de Heer en zijn zaligsprekingen ter harte nemen (Matteüs 5, 1-12a), al staan ze misschien nog zo haaks op al te menselijke maatstaven en de wetten van eigen belang.

**'God roept
iedere mens
in zijn hart
en op zijn
levensweg'**

Ik herinner mij zeer goed een grote muurschildering in de parochiekerk van mijn jeugd in Groningen. Het was een eenvoudige neo-romaanse kerk gebouwd in een wijk met armere mensen. Dus geen dure beelden of prachtige mozaïeken, maar wel levensgrote schilderijen op de muur. Dat was immers goedkoper en eenvoudig op witte kalk aan te brengen. Het was een grote schildering van de zaligsprekingen. ▶

'Een estafette betekent in beweging komen én doorgeven'

Met Christus in het midden, zittend en met opgeheven hand als teken dat Hij de Leraar is. Rond de Heer stond de kring van de apostelen die aandachtig luisterden naar Christus. Rond de apostelen stonden vervolgens allerlei heiligen die op een indringende manier de zaligsprekingen tot hun levensprogramma hadden gemaakt.

UITGENODIGD OM MEE TE DOEN

Onder hen waren heiligen die zich in hun leven van toewijding inzetten voor de armen, de kleinen en de zieken. De zaligsprekingen werden één op één verbonden met de werken van barmhartigheid. Immers gerechtigheid beoefenen en naastenliefde doen is direct verbonden met het brengen van troost en het stichten van vrede. Gerechtigheid is voorwaarde voor vrede (Jesaja 32, 17). En vrede is de vrucht van gerechtigheid (Jakobus 3, 18).

Op de muurschildering in de kerk van mijn jeugd stond niet de heilige Laurentius afgebeeld, patroonheilige van ons bisdom. Maar dat had evengoed gekund. Sterker nog, aan de onderkant van de muurschildering was een wit vlak, omdat de schilder ook ons uitnodigde om in de kring van apostelen en de heiligen te komen staan. Ook wij zijn geroepen om hoorders te zijn van het woord van de Heer en uitvoerders metterdaad (Jakobus 1, 22). We gedenken dat ons bisdom zeventig jaar bestaat. Het is niet zozeer een uitbundig

feest om onszelf centraal te stellen, maar om op de eerste plaats opnieuw ons hart open te stellen voor de levende Heer en zijn evangelie. Opnieuw met nog meer toewijding de weg van de Heer te zoeken en onze van God gekregen roeping bewust te leven, misschien wel met nieuw elan de kracht en inspiratie van ons doopsel te ontdekken en te ervaren.

DE LAURENTIUS ESTAFETTE

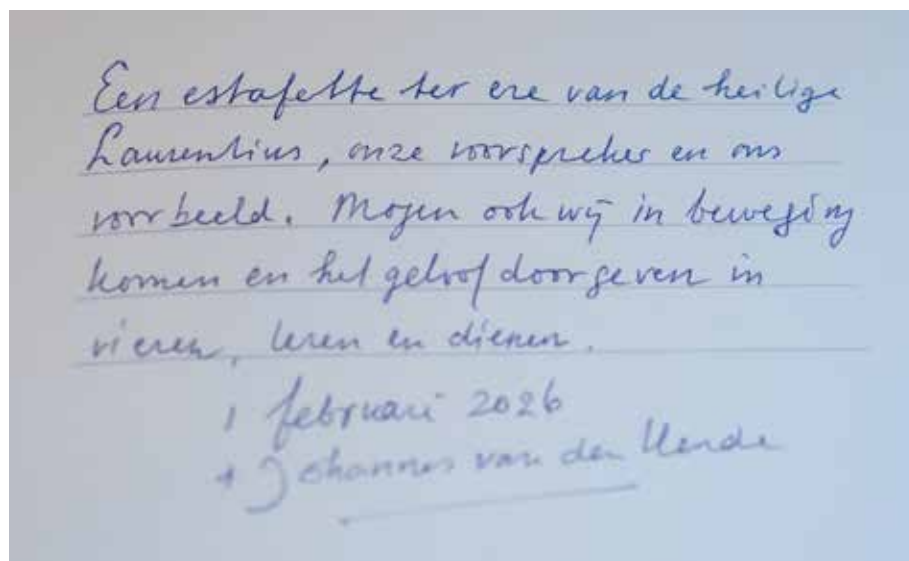
In het jubileumjaar van het bisdom gaat er een diocesane estafette rond in het bisdom, ter ere van de heilige Laurentius, die leefde als diaken in Rome in de derde eeuw (225-258). Hij is de patroonheilige van de stad Rotterdam, maar ook sinds 1956 de patroonheilige van het bisdom Rotterdam. In beide vicariaten van ons bisdom wordt een rondgang gemaakt met een beeltenis van de heilige Laurentius: een Laurentius-estafette. De beelden zijn op moderne wijze gemaakt middels een 3D-printer, waarvoor het Laurentiusbeeldje van de kathedraal model heeft gestaan.

Een estafette betekent in ieder geval dat we in beweging moeten komen en ook dat we ons opnieuw laten raken door de heilige diaken Laurentius: hoe hij de drievoudige zending van de Kerk destijds in praktijk bracht: door te vieren en te bidden als dienaar in de liturgie, door te getuigen van het evangelie door catechese in woord en daad, en door te dienen in caritas en diaconie (op de eerste plaats de kleinen en de armen).

GEROEPEN TOT EVANGELISATIE

Estafette betekent niet alleen in beweging komen maar ook doorgeven. Zijn wij in staat om in dit jubileumjaar, indachtig onze band met God en onze van de Heer ontvangen roeping, van harte werk te maken van onze opdracht tot evangelisatie?

Daartoe heeft Christus de Kerk gesticht, daartoe worden wij als leerlingen van Christus uitgenodigd en uitgedaagd. Daartoe is het bisdom Rotterdam opgericht. In zichtbare verbondenheid met de wereldwijde Kerk. Met hart en ziel onderweg in de samenleving van onze tijd, waarin wij de liefde van Christus present mogen stellen, door de Heer en zijn evangelie te dienen zonder bang te zijn (cf. Lucas 1, 74). ■

In het jubileumjaar reist in elk vicariaat een schrift mee met het 3D-Laurentiusbeeld. Op de eerste pagina schreef de bisschop een opdracht.

KORT – KORT – KORT – NIEUWS

Bisschop bezoekt Rotterdamse haven

Op 17 februari bracht bisschop Van den Hende een bezoek aan de Mission to Seafarers. Vanuit deze instelling onderhouden geestelijk verzorgers van de Anglicaanse Kerk contact met mensen in de zeevaart. Er is ook een katholiek pastoraat voor zeevarenden: Stella Maris. Bisschop Van den Hende sprak de hoop uit op termijn één of twee buitenlandse priesters te kunnen benoemen voor deze internationale vorm van pastoraat en zielzorg in de haven van Rotterdam. Zeevarenden zijn vele maanden achtereenvolgend van huis. Zij werken in een continu rooster van zes uur op, zes uur af. De bisschop benadrukte: “De zorg voor zeevarenden is niet zomaar pastoraat. Het is in wezen ook diaconie.”

Afscheid Hein Steneker

Per 1 mei gaat Hein Steneker met pensioen. Hij blikt terug op een lange tijd bij het bisdom Rotterdam, waar hij in 1993 begon als kerkelijk opbouwwerker in het toenmalige dekenaat Rotterdam. In een interview op bisdomrotterdam.nl vertelt hij over geloof dat inspireert: kerkopbouw en maatschappelijk engagement.

Bisschop bezoekt zorgcentrum in Gouda

Op 8 februari vond de jaarlijkse Savelbergdag plaats in verpleeg- en verzorgingshuis Savelberg in Gouda. Bisschop Van den Hende was op deze dag voorganger in de woord- en gebedsdienst. Elk jaar herdenkt het verzorgingshuis de sterfdag van zijn naamgever. Mgr. Savelberg (1827-1907)

was priester in Limburg. Hij richtte congregaties van zusters en broeders op voor de zorg voor kwetsbare mensen, zoals de Kleine Zusters van de heilige Joseph die in Gouda het Sint Jozefziekenhuis stichtten, waaruit later ook huize Savelberg ontstond.

Jubileumjaar bisdom: project voor missionair kerkelijk leven

In 2026 bestaat het bisdom Rotterdam zeventig jaar. Het jubileumjaar staat in het teken van het kerkelijk leven in de volle breedte, op de zondagen én de andere dagen van de week. In dit jaar start een project met als titel: ‘Missionair present stellen van de drievoudige zending’. Projectmedewerkers gaan in gesprek met pastorale teams en vrijwilligers over de drievoudige opdracht van de Kerk: verkondiging, diaconie en liturgie. Daarbij staat het missionair present stellen van deze opdracht centraal, het betrekken en bereiken van mensen, met oog voor verschillende generaties.

Grootseminarie Rolduc bezoekt Heiligdom in Brielle

Op 25 februari bezocht het grootseminarie Rolduc in Brielle het heiligdom van de HH. Martelaren van Gorcum. Het heiligdom ging voor deze gelegenheid speciaal open. Bisschop Van den Hende vierde in de bedevaartkerk de eucharistie met de staf en studenten van het grootseminarie. Studenten van het bisdom Rotterdam kunnen via Vronesteyn hun opleiding volgen aan het grootseminarie Rolduc. Momenteel studeert daar één priesterstudent van het bisdom Rotterdam.

Ga voor meer nieuws naar bisdomrotterdam.nl/nieuws

Kiezen voor **DE KERK**

Door Celine Timmerman

Waarom kiezen mensen op latere leeftijd voor de Katholieke Kerk? In Kiezen voor de Kerk vragen we het aan recent verwelkomde kerktroetreders. Deze keer Emiel van der Ham (45).

Emiel van der Ham:

‘Ik heb mijn thuis gevonden’

Hoe ben je met het geloof in aanraking gekomen?

“Mijn ouders waren allebei katholiek, maar ze hebben mij niet gelovig opgevoed. Daardoor was ik eigenlijk vanzelf atheïst. Ik kende in mijn omgeving ook geen gelovigen. Dat veranderde toen ik mijn vrouw leerde kennen. Zij is hervormd. Twee jaar geleden vond ik een kinderbijbel op zolder. Die gaf ik aan de buurkinderen. Hun vader, een gereformeerde man, gaf mij later een gewone bijbel. ‘Ik ga hem voor je lezen’, zei ik als bedankje. Dat was half als grap bedoeld, maar ik ben er echt in gaan lezen. Ik ben nieuwsgierig van aard en wil dingen begrijpen, dus ik ben de bijbel gaan uitpluizen. Langzaam werd ik erin meegezogen.”

Wat gebeurde er daarna?

“Tijdens een vakantie raakte onze hond Arie ernstig oververhit en moest hij worden opgenomen in het dierenziekenhuis. We hadden met de artsen afgesproken dat hij geen pijn mocht lijden als het de verkeerde kant op zou gaan. In die situatie ben ik voor het eerst in mijn leven gaan bidden. Een dag later werden we gebeld: tegen alle verwachtingen in was Arie opgeknapt.”

Wat deed dat met jou?

“Ik voelde diepe dankbaarheid en heb God bedankt. Een paar maanden erna ging ik met vrienden van mijn vrouw naar hun kerk, maar daar voelde ik niet wat ik zocht. Ik miste iets, een aanwezigheid. Totdat ik in de katholieke kerk in Katwijk binnenstapte. Daar viel

alles op zijn plaats. Ik voelde me klein, nederig en intens dankbaar. Toen wist ik: dit is de weg en de waarheid. Met Pasen word ik gedoopt.”

Wat raakt je zo in het katholieke geloof?

“De eerbied en de rust die de kerk uitstraalt. De wereld is voortdurend in beweging, maar de kerk blijft. Dat geeft houvast. En voor mij is het belangrijk dat de Katholieke Kerk niet door mensen is bedacht, maar door Jezus zelf is gesticht. Daarnaast put ik veel uit de rijkdom van de traditie: prachtige teksten, rituelen en tweeduizend jaar geschiedenis.”

Ben je door je bekering veranderd?

“Ja, absoluut. Ik ben rustiger geworden, vloek niet meer en ervaar een innerlijke vrede die ik daarvoor niet kende.”

Wat heeft het katholicisme tot nu toe toegevoegd aan je leven?

“Voor mijn bekering was ik altijd op zoek naar waarheid en betekenis. Nu heb ik die gevonden. Ik hoef niet alles meer zelf uit te pluizen, omdat ik erop vertrouw dat de waarheid in de Katholieke Kerk te vinden is. Mijn zoektocht is voorbij. Ik heb mijn thuis gevonden.”

Hoe reageerde je omgeving op je bekering?

“Mijn moeder stond - en staat - er wat huiverig tegenover. Voor haar werd het geloof vroeger opgelegd, en dat heeft haar afkeer gegeven. Tegelijkertijd hecht ze wel waarde aan katholieke tradities. Ik zeg altijd: mosterzadjes planten kan nooit kwaad. Ze komt in ieder geval naar mijn doop en wijst het niet af. Mijn vrouw vindt het ook moeilijk. Zij is al 58 jaar protestants. Ik waardeer het enorm dat ze met mij meegaat naar de kerk. Dat zegt veel over haar. Mijn vrienden waren vooral verbaasd; niemand had dit achter mij gezocht. Ik ben iemand met duidelijke meningen en steek die niet onder stoelen of banken. Dit hoort nu bij wie ik ben.”

Wat hoop je dat het geloof jou verder nog gaat brengen of in de toekomst zal geven?

“Ik wéét nu door mijn geloof wat het doel van mijn leven is. Ik weet nu dat ik het eeuwig leven binnen handbereik heb. Ik weet wat er van me verwacht wordt. De enige hoop die ik nog koester, is dat mijn vrouw ooit dezelfde weg zal vinden.” ■

BIJ JONG EN OUD GELIEFD: *Que ma bouche chante ta louange*

In de Goede Herderkerk in Wassenaar is de Franstalige parochie te vinden. De parochie, een gemeenschap die veel expats en parochianen met een Afrikaanse achtergrond telt, is drie koren rijk. Het lied 'Que ma bouche chante ta louange' ('Moge mijn mond uw lofzingen') staat bij alle drie de koren op het repertoire en is geliefd bij jong en oud.

Door Jolanda de Wolf

Anwyn Dullaart, dirigent van het gemengd koor, vertelt: "Dit lied is een loflied dat we vaak als slotlied in de viering zingen. Het lied heeft energie. Het is aanstekelijk en nodigt uit om mee te zingen. De instrumentale groep met solisten, het Afrikaanse koor, het gemengd koor, we vertolken het lied elk op een manier die past bij de eigenheid van het koor. Daar leent het lied zich voor. Er zijn op internet ook heel uiteenlopende vertolkingen van te vinden."

NIEUW VUUR

"Kenmerkend voor de geloofsgemeenschap", vertelt Dullaart verder, "is dat de parochianen over het algemeen jong zijn. Veelal zijn zij werkzaam in Den Haag en omgeving. Daarnaast wisselt de gemeenschap voortdurend van samenstelling omdat parochianen vaak voor een bepaalde tijd in Nederland zijn. Dat betekent dat mensen gaan, maar ook dat er weer nieuwe mensen komen. Nieuwe parochianen, met nieuw vuur, die de zaken in de parochie opnieuw oppakken."

ANTWOORD

Het lied heeft een opvallende opbouw. Elke zin van het couplet wordt afgesloten met de frase "Que ma bouche chante ta louange." Zo ook de laatste zin van het refrein. Dit maakt de afsluitende zin een soort bevestigend antwoord op wat er vlak daarvoor gezongen is. Door het herhalende karakter vormt de afsluitende zin in feite een uitnodiging om in te voegen in het gezang. Dit vraag- en antwoord-principe is een bekend fenomeen in kerkmuziek, het is een vorm van

interactie die de onderlinge verbondenheid versterkt. Het principe komt ook veel voor in niet-Westerse muziek, ook in Afrikaanse muziek. Er zijn vele versies op internet te vinden van dit loflied, waarbij een solist de voorzanger is en het koor antwoordt met de zin "Que ma bouche...". Bij veel van deze uitvoeringen is er - naar Afrikaans gebruik - sprake van heterofonie. Dit is een vorm van 'verschillend' klinkende eenstemmigheid waarbij de hoofdmelodie tegelijk klinkt met variaties en versieringen op deze hoofdmelodie. De variaties komen min over meer toevallig tot stand. De melodie is zo bekend en de zangers zijn zozeer verbonden in het musiceren dat zij zich vrij voelen om de melodie te variëren of te versieren. Zo ontstaat een unieke vorm van meerstemmigheid die elke keer dat het lied klinkt weer net even anders is.

FEEST

Anwyn Dullaart: "In een enquête die de jongerengroep onlangs hield om te horen wat de jongeren in de parochie aanspreekt, kwam 'Que ma bouche chante ta louange' als favoriet uit de bus. Bij het 40-jarig priesterfeest van onze pastoor Marc Leroy is er op de melodie van dit lied een eigen tekst gemaakt en is dit bij de feestelijkheden ten gehore gebracht. Een van de verbindende factoren in deze parochie is vanzelfsprekend de Franse taal. We zien ook dat mensen die in Nederland komen de parochie opzoeken omdat ze op zoek zijn naar een gemeenschap en vervolgens hier hun geloof verlevendigen. In de komende Paaswake worden twee volwassenen en een jongere gedoopt. Dat is een feest om te zien." ■

Beeld: Jolanda de Wolf

Couplet:

1. De toi seig-neur, nous at - ten-dons la vie que ma bou-che chan-te ta lou - an - ge.
Tu es pour nous un rem - part, un app-pui que ma bou-che chan-te ta lou - an - ge.
La joie du coeur vient de toi ô Seig-neur que ma bou-che chan-te ta lou - an - ge.
No-tre con-fiance est dans ton Nom très saint! que ma bou-che chan-te ta lou - an - ge.

Refrain:

Sois lou - é Seig-neur, pour ta gran-deur, sois lou - é pour tous tes bien-faits. Gloire à
toi Seig - neur, tu es vain - queur, ton a - mour i - non-de nos
coeurs. Que ma bou - che chan - te ta lou - an - ge.

Tekst en muziek:
Gemeenschap Emmanuel (F. Deboeuf)

Luister het lied online
in twee mooie versies

Lees – Kijk – Luister

BOEK

Het geheim van vertrouwen

Wat is het doel van het leven? Het christendom geeft een helder en tegelijk diep antwoord: liefde. Maar hoe wordt die liefde concreet in jouw dagelijks bestaan? Rochus Franken is priester van het bisdom Rotterdam. Hij laat zien hoe kleine veranderingen kunnen leiden tot meer liefde, geduld en vrede. In het voorwoord schrijft bisschop Van den Hende. “De auteur maakt stap voor stap duidelijk dat de roeping van de mens tot een vertrouwvolle verbondenheid met God ten diepste vraagt om niet alleen in het hier en nu te leven, maar je in en met de gemeenschap van de Kerk te laten omvormen door de Heer tot iemand die kan luisteren en die bereid is om leerling te zijn.”

Rochus Franken, Adveniat, 2026, 160 pagina's € 17,99. ISBN 9789493395633

BOEK

Priesters met passie

Zes priesters van het bisdom Rotterdam schrijven over hun ervaringen in het parochiepastoraat en wat hun hoop geeft. Met een voorwoord van vicaris-generaal Lex van Deelen. “De ontwikkelingen in Kerk en samenleving vragen telkens weer om bezinning en reflectie”, zegt hij. “Hoe kunnen wij, als priesters, diakens, pastorale beroepskrachten, parochies en geloofsgemeenschappen die rondom de bisschop het bisdom vormen, onze evangelische missie goed vervullen?” Daarover laten de zes auteurs hun licht schijnen.

Priesters met passie. Zes getuigenissen van hoop, Th. Kremer, J. Glas, D. van Klaveren, R. Franken, W. Broeders, A. van der Helm. Otheo Books, 2026, 144 pagina's € 24,99. ISBN: 9789085288411

VIDEO

Geloofsgesprek bisschop Van den Hende

Op 1 maart vertelde bisschop Van den Hende over het 70-jarig bisdomjubileum in het Geloofsgesprek op NPO2. “Zeventig jaar betekent niet: de vlag uit omdat we zo geweldig zijn. Het is vooral de vraag: zijn we nog steeds bewust met de Heer onderweg, en doen we dat met nieuw enthousiasme?”

WEDSTRIJD

Kleurwedstrijd

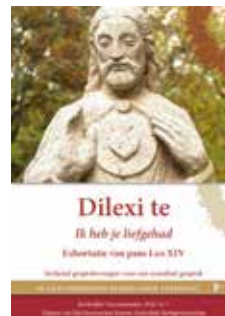
In het jubileumjaar van het bisdom wordt voor kinderen een kleurwedstrijd gehouden. Mee-doen kan in drie leeftijdsgroepen: t/m 5 jaar, 6 t/m 8 jaar, 9 jaar en ouder. Download de kleurplaat op bisdomrotterdam.nl/jubileum-2026. Insturen kan tot 1 september via pastoraledienstverlening@bisdomrotterdam.nl.

BOEK

Dilexi te: extra materiaal voor geloofsgesprek

‘Dilexi te’ (Ik heb je liefgehad), de eerste apostolische exhortatie van paus Leo XIV, is nu verkrijgbaar als gedrukte uitgave in de serie Kerkelijke Documentatie. De gedrukte uitgave is bijzonder geschikt voor wie het document niet alleen wil lezen, maar zich er ook in wil verdiepen en de tekst samen wil bespreken, vanwege de erin opgenomen gespreksvragen die zijn ontwikkeld in samenwerking met de Landelijke Werkgroep Synodaliteit.

Bestelinformatie: rkkerk.nl

Scan de QR-code of ga naar tussenbeide.nl

Vier, wandel, kom op verhaal

Van abdij naar de 'apostel van de melaatsen'

We gaan naar Tilburg. Start je wandeling met de eucharistieviering in **Abdij Onze Lieve Vrouw van Koningshoeven ten zuidoosten van Tilburg**. Deze bijzondere abdij bepaalt met haar torens al meer dan een eeuw het landschap ten oosten van Tilburg. De abdij is Brabants erfgoed, maar geen museum. Hier koestert een Trappistengemeenschap al bijna 150 jaar haar principes van stilte, soberheid en solidariteit.

Abdij Koningshoeven maakt onderdeel uit van **Ons Kloosterpad** (etappe 12 en 13). Trappisten zijn bekende bierbrouwers; hier is ook een kaasmakerij, een bakkerij en chocolaterie, waar gewerkt wordt met grondstoffen van eerlijke herkomst. Ook is er een gastenverblijf. De biologische waterzuiveringsinstallatie werd in 2018 ingezegend.

Ten noorden van de stad ligt het **Peerke Donders Park**, in de volksmond Heiligdom de Heikant. De wandeling van Koningshoeven naar het Peerke Donders Park beslaat zo'n 4,5 kilometer. Het bijzondere park heeft een replica van het geboortehuisje van de Tilburger, een kruisweg en een kapel, het enige gebouw in Nederland geïnspireerd op de Surinaamse bouwstijl. In 2009, op de 200e geboortedag van Peerke Donders werd het paviljoen geopend. Als Museum van naastenliefde is het wereldwijd het enige in zijn soort.

In het Peerke Donders Park kun je leren over het leven van de zaligverklaarde, in de geschiedenis duiken of troost vinden. Peerke Donders was er immers voor de verstotenen. Als priester en Redemptorist werkte hij 45 jaar in de missie in Suriname: in Paramaribo en de melaatsenkolonie Batavia. Niet voor niets stond hij bekend als 'apostel van de melaatsen'. Een bezoek aan het park roept niet alleen maar bewondering op, het laat je ook nadenken over hoe dit voorbeeld te vertalen naar onze tijd. ■

Beeld: Bisdrom Rotterdam

In het Peerke Donders Park is zijn geboortehuis nagebouwd.

Door Benjamin Geurts

EXTRA TIPS!

Cultuur:

Bezoek ook het Textielmuseum. Dan is de cirkel rond: Peerke Donders begon zijn werkzame leven als thuiswever in textielstad Tilburg.

Natuur:

Maak een wandeling op de Loonse en Drunense Duinen, bestaand uit heide, bos en zand. Waar de wind, die ongestoord kan waaien, zorgt voor een steeds veranderend landschap. Al meer dan 100 jaar is het beschermd natuurgebied.

Informatie en wandelroutes op:

- peerkedonders.nl/het-park
- koningshoeven.nl
- natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/loonse-en-drunense-duinen
- textielmuseum.nl

In deze rubriek deelt Benjamin Geurts zijn ervaringen over zijn wandeltochten, zijn bezoeken aan kloosters en abdijen en andere bijzondere religieuze plaatsen. En hij geeft tips. Tips om zelf de stoere schoenen aan te trekken. Benjamin Geurts is parochiaan in Delft.

“Neem de school mee in wat je doet”

Door Daphne van Rosendaal

Jaarlijks ontmoeten leden van pastoraatsgroepen elkaar om ervaringen en ideeën uit te wisselen rond een gezamenlijk thema. In januari van dit jaar stond de ontmoeting in het teken van het contact van de parochie met het katholiek onderwijs.

“Veel katholieke basisscholen kennen de kerk in hun plaats niet.” Die constatering deed diaken Steef Lokken tijdens de jaarlijkse ontmoeting van pastoraatsgroepen (17 januari). De bijeenkomst stond in het teken van de relatie tussen parochie en katholiek onderwijs. Hoe leg je contact?

Diaken Lokken is werkzaam in parochie De Goede Herder (Schiedam e.o.). Vanuit zijn contacten met katholieke scholen deelde hij zijn inzichten. De bijeenkomst werd gehouden in parochiecentrum De Wilgenburg, achter de

basiliek in Schiedam. Deelnemers uit verschillende parochies kwamen samen om ervaringen uit te wisselen.

HET BEGINT BIJ MENSEN

Onder de deelnemers is Jolanda van Berkel. Zij is actief in de H. Petruskerk in Roelofarendsveen (parochie H. Franciscus). Daar houdt ze zich vooral bezig met activiteiten rond jonge gezinnen: de gezinsvieringen en het eerste communieproject. Binnen haar eigen parochiefederatie werkt zij op een basisschool in Zevenhoven. Ze is geen lid van de pastoraatsgroep,

maar toch naar deze bijeenkomst gekomen. “Ik was nieuwsgierig: hoe is het contact tussen de parochie en katholieke scholen op andere plekken?” vertelt ze. “Ik merk dat het sterk afhangt van de mensen die op school werken. Zijn er die het vuurtje een beetje aan kunnen wakkeren?”

OOG VOOR JONG EN OUD

Diaken Steef Lokken vindt de aandacht voor ouderen in parochies vanzelfsprekend van belang. Maar hij vraagt nadrukkelijk ook aandacht voor jongeren. Scholen zijn daarbij belangrijke plekken om verbinding te leggen en aanwezig te zijn. Het vraagt wel om respect voor de drukke praktijk van scholen.

“Er gebeurt ontzettend veel op de scholen en er wordt veel van scholen verwacht”, zegt ook Jolanda van Berkel. “Het is niet dat ze de deur niet willen openzetten, maar je moet als school keuzes maken anders kom je om in het werk. Daarom is vooral de verbinding zoeken zo belangrijk. Ik denk dat we blij moeten zijn met elk stapje dat we kunnen zetten binnen een school.”

NEEM ELKAAR MEE

Jolanda vindt het een uitdaging. “Ik denk dat we die aan moeten gaan. Elke stap is er één. Als je een katholieke school bent,

Beelden: Bisdom Rotterdam

Jolanda van Berkel is actief in de parochie H. Franciscus en werkzaam op een basisschool in Zevenhoven.

hoe geef je daar dan samen inhoud aan? Dat is immers ook katholiek zijn: dat we het met elkaar doen.” Maar zij kijkt ook naar de parochie: “Wat bied je verder aan? Hoe ben je als parochie zichtbaar voor jonge gezinnen? Hoe laat je merken dat ze welkom zijn?”

Ze geeft een praktische tip: “Als je de verbinding zoekt met een school, stuur dan niet alleen een bericht voor in de nieuwsbrief van de school wanneer de voorbereiding voor de eerste communie start. Vertel ook wat het project inhoudt en stuur een uitnodiging voor de eerste communie of vormselviering naar de scholen. Neem de school mee in wat je doet.”

WAT KOM JE BRENGEN?

“Scholen hebben niet per se het gevoel dat ze de parochie nodig hebben voor hun katholieke identiteit”, zegt diaken Lokken. “Je hebt een nederige opstelling nodig om een afspraak te maken en jezelf voor te stellen. Als je aan tafel zit verwachten mensen wel dat je helder bent in wat jij komt brengen.” Soms levert een gesprek weinig concreets op. “Als je vraagt wat je voor de school kunt betekenen, kan het zijn dat men niets verwacht of wil. Dan kun je bijvoorbeeld afspreken om één keer per jaar bij te praten. Ook zo bouw je aan een relatie. En misschien ontstaat er later wél een concrete vraag.”

Het landelijke Officium Educationis stelde een reeks brieven op voor het katholiek onderwijs. Ze ondersteunen scholen bij het gesprek over identiteit en bieden inspiratie voor samenwerking tussen school en parochie. Meer informatie: bisdomrotterdam.nl. Scan de QR-code:

Tijdens de bijeenkomst werd ook de parochiële caritasinstelling genoemd als concrete vorm van samenwerking. Je kunt de school vertellen over de caritas wanneer er hulp nodig is in wijken met armoede. De parochiële caritas kan in concrete gevallen gezinnen helpen. Ook zijn er scholen die vanwege armoede een schoolontbijt aanbieden voor de leerlingen. Ook dan kun je kijken of er via de parochiële caritas mogelijkheden zijn voor ondersteuning.

LANGE TERMIJN

Contact met kinderen en jongeren vraagt om een lange adem. Of het nu gaat om scholen, het eerste communie- of vormselproject of deelname aan de Wereldjongerendagen. Vaak zie je pas jaren later een resultaat van je inspanningen. Jolanda van Berkel spreekt uit eigen ervaring.

“Ik ben zelf drie keer mee geweest naar de Wereldjongerendagen: naar Rome in 2000, toen ik zestien was, naar Keulen in 2005 en naar Madrid in 2011. In aanloop naar de Wereldjongerendagen in Keulen hebben we ons in de parochie met een flinke groep voorbereid. Die groep is daarna met elkaar in contact gebleven.”

Ze ziet wat het heeft gebracht: “Mensen zijn nog steeds actief binnen de parochie. Ze hebben kinderen gekregen die zij op hun beurt weer meenemen naar de kerk. Zo zie je van onderaf iets groeien.” ■

het licht goed was. God scheidde het licht van de duisternis. God noemde het licht dag, en de duisternis noemde Hij nacht. Het werd ochtend en het werd nacht. Dit was de eerste dag.

praktijk: Er moet een onderscheid zijn tussen het licht en de duisternis; Hij scheidde het licht van de duisternis. Zo gebeurde het dat het licht bleef en de duisternis verdween. Het werd ochtend en het werd nacht.

praktijk: Het was de eerste dag, zodat het licht zichtbaar was. God landde op het samengevoelde licht, het goede van de wereld. Het was de eerste dag, zodat het licht zichtbaar was.

Illustratie: Merel van Lamoen

NEEM EN LEES:

Bijbelvertalingen

Door pastoor Jeroen Smith

“Neem en lees” zijn de woorden die Augustinus aanspoorden om de bijbel te pakken. Wat hij las hielp hem over de drempel om zich te laten dopen. Hij ervaaarde dat God tot hem sprak door de bijbel. Wil jij je ook laten raken en vaker in de bijbel lezen? We nemen je mee op weg. Deze keer: bijbelvertalingen.

DE BIJBEL LEZEN?

Als we vaker uit de bijbel zouden willen lezen, hoe kunnen we dat dan doen? Is dat raar of meer iets voor protestantse en evangelische christenen? Die lezen uit de bijbel na de maaltijd of in hun dagelijks ‘stille tijd’. Wij katholieken zijn toch meer van de vaste gebeden, de rozenkrans, een kaarsje branden... Maar we lezen iedere dag in de eucharistie uit de Schrift. Wil je ook door de week uit de bijbel lezen? Heb je al een goede bijbel? Waar kun je op letten als je meer in de bijbel wil lezen?

DE EERSTE BIJBELVERTALINGEN

De bijbel is een verzameling van boeken. De teksten van het Oude Testament zijn in het Hebreeuws geschreven, enkele in het Aramees (verwant aan het Hebreeuws) of Grieks. Het Nieuwe Testament is geheel in het Grieks geschreven. Al in de vroege Kerk werden delen van de bijbel in het Latijn vertaald, voor mensen die geen Hebreeuws en maar een beetje Grieks kenden.

In opdracht van paus Damasus I verzorgde de heilige Hieronymus (overleden in 420) een nieuwe en complete vertaling. Deze heet de ‘vulgaat’. Het meeste van dit enorme werk verrichtte hij in Betlehem, dicht bij de plek van Jezus’ geboorte, en hij was vaak tot diep in de nacht bij kaarslicht bezig. Vanaf de 16e eeuw wordt hij dan ook met een bril afgebeeld. Hieronymus wilde zeer accuraat vertalen

en raadpleegde rabbijnen over moeilijke Hebreeuwse woorden. Eigenlijk is het tot op vandaag niet anders gegaan. Elke bijbelvertaling wordt met uiterste zorg en veel kundigheid verricht.

NEDERLANDSE VERTALINGEN

Er zijn veel vertalingen in omloop. De belangrijkste katholieke vertalingen zijn de Willibrordvertaling uit 1975, die in de liturgie wordt gebruikt, en de Willibrordvertaling uit 1995. Dit zijn vertalingen die zo goed mogelijk de oorspronkelijke tekst weergeven én rekening houden met ons huidige taalgebruik. Bij moeilijke passages staat onderaan een voetnoot die uitleg geeft. Er verschijnen ook bijbels ‘in alledaagse taal’, maar dit zijn niet altijd letterlijke vertalingen.

WELKE BIJBELVERTALING KIES JE?

Welke heb je in je kast staan? Is dat een katholieke vertaling? Als die van 1975 of later is, dan is die zeker goed te lezen. Een bijbel is overigens heel makkelijk te bestellen en natuurlijk staat de bijbel ook online. Maar waar dan te beginnen? Daar gaat het volgende keer over. Wellicht kan je al wel bijvoorbeeld de eerste brief van de apostel Johannes lezen, van de drie brieven van hem die in het Nieuwe Testament staan. Hierin zijn prachtige woorden te vinden zoals deze: “En dit is Gods gebod: van harte geloven in zijn Zoon Jezus Christus en elkaar liefhebben zoals Hij ons bevolen heeft.” ■

Twee belangrijke vertalingen uit de Oudheid

Septuagint – Griekse vertaling van het Oude Testament uit de 3e - 1e eeuw voor Christus, volgens de legende door zeventig (Latijn ‘septuaginta’) wijzen gemaakt. Er staan meer boeken in dan in het Hebreeuwse Oude Testament.

Vulgaat – Latijnse vertaling uit de 4e eeuw door Hieronymus in een taal voor het ‘volk’ (Latijn ‘vulgus’).

Waar kan ik een vertaling vinden?

De Katholieke Bijbelstichting (KBS) verzorgt bijbeluitgaven, zoals:

- De bijbel in paperback
- Spreek en ik zal gezond worden – Een pocketuitgave van de evangeliën
- De Willibrordvertaling van 1975 staat integraal op de website rkbijbel.nl

Met Laurentius door

In 2026 viert het bisdom Rotterdam zijn 70-jarig bestaan (1956–2026).

Parochies zijn uitgenodigd om dit jubileumjaar op eigen wijze mee te vieren. Een bijzonder initiatief is de Laurentius estafette: een rondreis van een beeld van de heilige diaken Laurentius langs de parochies van het bisdom. We reizen een stukje mee.

“Vader in de hemel, wij danken U voor de heiligen die ons zijn voorgedaan op de weg van uw Zoon. Zegen deze beelden, dat ook wij geraakt worden door de roeping die U aan uw Kerk gegeven heeft, en dat die roeping in ons persoonlijk leven mag uitwerken. Dat we herkenbaar zijn als christenen, als leerlingen van de Heer in het voetspoor van Laurentius.” De bisschop slaat een kruisteken over de twee bronskleurige beelden van diaken Laurentius. Hiermee zegent de bisschop op 1 februari, tijdens een feestelijke viering in de kathedraal in Rotterdam, twee identieke beelden van de heilige diaken. De zegening markeert niet alleen de opening van het jubileumjaar, maar ook de start van de Laurentius estafette. De twee beelden reizen door het bisdom. Een beeld in het vicariaat

den Haag. Het andere in het vicariaat Rotterdam. De estafette is een zichtbaar teken van verbondenheid en wil parochianen inspireren tot de drievoudige zending van de Kerk: vieren, leren en dienen.

STRIP OVER LAURENTIUS

“De rondreis van Laurentius laat zien dat we samen voor dezelfde opdracht en missie staan”, zegt de Leidse pastoor Jeroen Smith. “Wanneer een parochie het beeld ontvangt, staat die periode nadrukkelijk in het teken van de missionaire roeping van de Kerk. Want het gaat niet alleen om een mooi moment op zondag”, aldus pastoor Smith. “We willen dat parochies in die dagen of weken echt werk maken van liturgie, catechese én diaconie.”

Ter ondersteuning ontvangen parochies een map met concrete suggesties. Voor kinderen en jongeren is er een strip over de laatste dagen van de heilige Laurentius, die uitnodigt tot gesprek. Ook is er een kleurplatenwedstrijd. Pastorale teams vinden in de map

achtergrondinformatie en werkvormen om activiteiten rondom de estafette te bedenken. Daarnaast worden voorbeelden aangereikt voor diaconale activiteiten: parochiemaaltijden, inzamelingsacties of het openstellen van de kerk waarbij mensen persoonlijk worden uitgenodigd om een kaarsje te komen branden. Zo krijgt de jubileumviering een concreet gezicht in het dagelijks kerkelijk leven.

BLOEMENWEEDE

In Leiden wordt een dag na de opening van het jubileumjaar tijdens Maria Lichtmis het beeld in processie meege dragen en bij het altaar geplaatst. De Indonesische zusters in de parochie zorgen voor een uitbundige bloemenhulde rondom het beeld. “Het was zó mooi”, vertelt pastoor Smith, “dat we het beeld een week lang in die bloemenweelde hebben laten staan.” Wat kan Laurentius betekenen voor christenen van vandaag? “Hij herinnert ons eraan dat we Christus niet alleen binnen het kerkgebouw moeten zoeken”, zegt

Gezinscatechese in De Goede Herder kerk in Leiden. In de eucharistieviering stelden enkele kinderen zich voor als eerste communicanten.

het bisdom

Door Celine Timmerman

Smith. “Niet alleen in de liturgie, catechese of diaconie, maar in heel ons doen en laten. Evangeliseren vormt onszelf. Het evangelie, de band met Christus moet als het ware in heel onze persoon zichtbaar worden.” De pastoor vervolgt: “Laurentius belichaamt op bijzondere wijze de driedovoudige zending van de Kerk. Als diaken diende hij aan het altaar, verkondigde hij het evangelie en had hij zorg voor de armen. In zijn martelaarschap komen die lijnen samen: een leven dat volledig gave werd. Dat is verkondiging bij uitstek.”

Ondertussen is er gezinscatechese in De Goede Herder kerk in Leiden. In drie groepjes leren de kinderen van verschillende leeftijden over het katholieke geloof. Aansluitend is er een viering waarbij het beeld van Laurentius naar voren wordt gedragen. Vijf kinderen stellen zich voor als eerste communicanten. Laurentius is de stille getuige van hun eerste stappen op weg naar het altaar van de Heer.

LANGS ALLE LOCATIES

Daarna reist het beeld verder. In Den Haag wordt het ontvangen

Waar is Laurentius nu?

Scan de QR-code en bekijk het schema van de estafette en de inspiratiemap op bisdomrotterdam.nl/jubileum-2026

door de Blauwe Zusters in de kerk H. Antonius van Padua (Boskant). Tijdens Tour of Faith, de maandelijkse jongerenbijeenkomst met de bisschop, krijgt het beeld een plaats voorin de kerk. Zo verbindt de estafette generaties: van kinderen tot jongeren en ouderen. De kleinere beeldjes, die beschikbaar zijn voor geïnteresseerden, staan in het winkeltje bij de kapel van de zusters.

Ook in de H. Theresia van Ávila parochie in Dordrecht wordt de komst van het beeld zorgvuldig voorbereid. Een ding staat vast: het beeld zal worden ontvangen tijdens een parochiebrede eucharistieviering waarin geloofsleerlingen en vormelingen zich voorstellen. Diezelfde dag vindt er een doop plaats, gevolgd door een gezamenlijke lunch en een programma rond de Vastenactie.

DIACONIE EN CATECHESE

“In de weken erna is het beeld aanwezig bij de doordeweekse vieringen in alle zes de locaties”, aldus pastor Sander Verschuur. “Denk daarbij aan een diaconale ontmoeting in het Diakonaal Aandachtscentrum, een catechesebijeenkomst rond de H. Laurentius en diaconie in deze tijd en ook staat Laurentius ons bij in een bijeenkomst rond rouw in de breedste zin van het woord.”

Ook zal het beeld van de diaken bij diverse vastenmaaltijden aanwezig zijn. Daarbij staat er een heuse Laurentiusmaaltijd op de planning. Verschuur: “Dit is een maaltijd georganiseerd door de PCI voor mensen die wij ook regelmatig van voedselpakketten voorzien. Zo hopen wij, in de geest van Laurentius, de estafette een mooie invulling te geven.” ■

Beelden: Guus Schoonewille

DIALOOG:

een daad van liefde

We vieren zeventig jaar bisdom Rotterdam. We denken na over onze missie en onze roeping, over onze verantwoordelijkheid als christen en als Kerk. We zijn er om de boodschap van Christus te verkondigen, om te leven vanuit de liefde die Jezus ons heeft voorgeleefd. God is liefde en Jezus Christus openbaart het ware gezicht van de goddelijke liefde. Onze roeping brengt ons samen binnen de Kerk, en vindt haar uitwerking in het leven in de maatschappij, in ons werk, in ons gezin, in onze ontspanning.

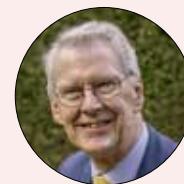
SOCIALE VRIENDSCHAP

De sociale leer van de Kerk is een rijke bron om ons leven in de maatschappij vorm te geven. Paus Franciscus schrijft in de encycliek 'Fratelli tutti' over broederschap en sociale vriendschap. Hij pleit voor een open samenleving met mensen die openstaan voor mensen die anders zijn, voor echte ontmoeting tussen mensen en voor diepgaande communicatie en dialoog. Het gaat om het gestadig opbouwen van vriendschap en om een geleidelijk groeiende consensus. Wij mensen zijn geschapen voor de liefde. In relatie met anderen leren wij onszelf kennen en groeien wij als mens. Door de betrokkenheid op anderen komen we tot een sociale vriendschap die niemand uitsluit en een broederschap die voor iedereen openstaat.

Het gaat om een cultuur van ontmoeting en dialoog met andere culturen en religies, met de wetenschap, met de politiek en maatschappelijke organisaties et cetera. Een echt gesprek met anderen behoedt ons voor zelfgerichtheid en brengt ons tot solidariteit en samenwerking gericht op het algemeen welzijn. Bij paus Franciscus wordt de dialoog een manier van leven. Het doel van dialoog is om vriendschap, vrede en harmonie tot stand te brengen en om morele en spirituele ervaringen in een geest van waarheid en liefde met elkaar te delen. Met de dialoog bouwen we aan een beschaving van liefde.

VAN ELKAAR AFHANKELIJK

In onze pluriforme en complexe samenleving zijn wij geneigd ons terug te trekken in onze eigen bubbel. Maar juist nu is dialoog noodzakelijk. We zijn van elkaar afhankelijk. Afgelopen jaar vierden we zestig jaar 'Nostra aetate'. Met dit document legde het Tweede Vaticaans Concilie de basis voor de interreligieuze dialoog. Een goede dialoog vraagt dat we onze standpunten inbrengen en de gelegenheid krijgen te getuigen van ons geloof, en dat we de standpunten van de ander respecteren en als legitieme overtuigingen erkennen. Op basis van hun identiteit hebben anderen iets te bieden. Zo verrijkt de dialoog ook onszelf. ■

‘Met de
dialoog
bouwen we
aan een
beschaving
van liefde’

ROEPINGENZONDAG:

“Na de Oriëntatiedag wist ik hier moet ik voor gaan”

Op zondag 22 maart waren mannen (18-50 jaar) die nadenken over het priesterschap of diaconaat welkom op de Oriëntatiedag van Vronesteyn. Zij spraken met de rector en de studiebegeleider over hoe je je roeping kunt onderzoeken, over de diocesane roeping van priesters en diakens in relatie tot de parochies in het bisdom en over de inrichting van de vorming en opleiding.

De Oriëntatiedag had dit jaar een nieuwe opzet. In de middag was er een gesprek over roeping en de opleiding. Daarna werden de vespers gebeden en er werd afgesloten met een eenvoudige maaltijd. Daarmee volgde de Oriëntatiedag deels de opzet van 'Kom en zie'-bijeenkomsten. Bij de Oriëntatiedag ontmoetten de deelnemers ook de bisschop.

ROEPINGVERHAAL

Michel Fonville is priesterstudent voor het bisdom Rotterdam. In een bisdomvideo voor de Oriëntatiedag en Roepingenzondag deelde hij zijn roepingverhaal. Al lange tijd leefde bij Michel de indringende vraag: “God, roept U mij tot het priesterschap of niet?” Het was een innerlijke zoektocht. Hij werkte in die tijd in de zorg, waar hij jongens begeleidde met een licht verstandelijke beperking en verslavingsproblemen. Omdat zijn werkdag 's middags begon, kon hij 's ochtends naar de eucharistieviering.

In Dordrecht bezocht hij de kapel van het klooster van de zusters van Stella Matutina. Michel deed daarnaast vrijwilligerswerk in een verpleeghuis. Hij nam bewoners die dat wilden mee naar het klooster en bracht veel tijd door aan het bed van kwetsbare en zieke mensen.

PRIESTER WORDEN?

Regelmatig kreeg hij van anderen te horen: “Je zou eens moeten nadenken over het priesterschap.” Na een eucharistieviering wees een parochiepriester hem op de Oriëntatiedag van Vronesteyn. “Een paar dagen later, na de Oriëntatiedag, voelde ik: ja, ik denk echt dat ik hiervoor moet gaan. Dat God mij hiervoor roept. En ik zei: God, dan

wil ik daarvoor gaan.” Michel studeert via Vronesteyn aan het Ariënsinstituut in Utrecht. Zijn advies aan mannen die nadenken over het priesterschap en roeping is eenvoudig: “Neem contact op met Vronesteyn, ga het gesprek aan en onderzoek je roeping.” ■

Scan de QR-code en bekijk de video

Heb je de Oriëntatiedag gemist? Neem contact op met rector

Broeders via w.broeders@bisdomrotterdam.nl

Aanmelden voor het nieuwe studiejaar kan tot 1 juli

Op zondag 26 april viert de Kerk Roepingenzondag met als thema: “Bouw mijn Kerk op”. Hiermee sluit Roepingenzondag 2026 aan bij de 800ste sterfdag van de heilige Franciscus van Assisi, minderbroeder en diaken. “Bouw mijn Kerk op” verwijst naar het visioen van de heilige Franciscus. Tijdens zijn gebed in het vervallen kerkje van San Damiano (1205) hoorde hij bij het kruis een stem die zei: “Franciscus, ga en herstel mijn huis.” Aanvankelijk dacht hij dat hij het kerkgebouw moest herstellen. Later begreep hij dat zijn roeping veel verder reikte en ook ging over de gelovigen als levende stenen.

Benoeming

- **M.P.J. Hagen**, benoeming tot pastoor van de Kathedrale Kerk HH. Laurentius en Elisabeth te Rotterdam, 01-11-2025
- **E.J. Nwoguzie c.s.sp.**, benoeming tot pastoor van de Portugees-Kaapverdische parochie O.L. Vrouw van de Vrede te Rotterdam, 30-11-2025
- **Dr. Th.B. Hansen**, verlenging benoeming tot administrator van de Spaanssprekende parochie La Sagrada Familia te Rotterdam voor twee jaar, 20-02-2026
- **Mw. drs. G.M. Martens-Spruijt**, eervol ontheffing van de kerkelijke zending als pastoraal werker parochie Sint Christoffel te Capelle aan den IJssel e.o. (met pensioen), 07-12-2025
- **Drs. Ch.E.M. Duynstee**, eervol ontslag lid pastoraal team (parochievicaris) Federatie St. Franciscus tussen duin en tuin te Honselersdijk e.o. (emeritaat), 01-01-2026
- **Drs. J.M.J.P. Lamberts**, eervol ontslag als diaken parochie Sint Maarten te Noordwijk, Noordwijkerhout, Sassenheim en Voorhout e.o., 08-01-2026
- **P.A. Kuhlmann**, eervol ontslag als diaken parochie De Vier Evangelisten te Den Haag (emeritaat), 12-01-2026
- **Drs. C.W. Burgering**, eervol ontslag als diaken parochie-federatie Sint Franciscus tussen duin en tuin te Honselersdijk e.o., 17-02-2026
- **C. Niwemuhoza**, eervol ontheffing pastorale zending als geestelijk verzorger verbonden aan de PI Rijnmond, locatie Stadsgevangenis te Hoogvliet en PI Dordrecht te Dordrecht, 01-03-2026

Goedkeuring en kerkelijke zending

- **T.J.N. van Driel**, geestelijk verzorger t.b.v. Woonzorgcentrum Topaz, locatie Zuydtwijk te Leiden (0,5 fte/ onbepaalde tijd), 24-11-2025
- **Mw. drs. G.M. Martens-Spruijt**, bisschoppelijk gedelegeerde voor de pastoraal werkers m/v (0,1 fte voor een jaar), 01-01-2026
- **Mw. drs. H.M. van de Reep**, bisschoppelijk gedelegeerde voor catechese en geloofsvorming (0,2 fte voor een jaar), 01-01-2026
- **Mw. drs. E.N. Beenhakker**, verlenging projectmedewerker parochievitaliteit (24 uren per week voor een jaar), 01-01-2026
- **T.J.N. van Driel**, geestelijk verzorger t.b.v. PI Dordrecht te Dordrecht (18 uren per week voor onbepaalde tijd), 01-02-2026

Ontslag/ontheffing kerkelijke zending

- **Drs. P.R. Tolsma**, eervol ontslag als diaken parochie HH. Maria en Jozef te Rijswijk e.o. (emeritaat), 09-11-2025

Overig

- **C.S. Luhuma Cssp**, benoeming per 12-12-2025 voor een eerste termijn van acht jaar tot lid Kathedraal Kapittel
- **M.P.J. Hagen**, benoeming per 12-12-2025 voor een eerste termijn van acht jaar tot lid Kathedraal Kapittel
- **J.J. Dooremalen**, eervol ontslag per 01-12-2025 als secretaris en lid Diocesane Caritasinstelling (DCI)
- **Th.J.S. Boesten**, eervol ontslag per 01-12-2025 als lid DCI
- **Mevr. J.G. Stam**, benoeming per 01-12-2025 voor een eerste termijn van vier jaar als lid DCI
- **T. van Stappen**, benoeming per 11-02-2026 voor een eerste termijn van vier jaar tot lid en penningmeester bestuur Stichting RK Begraafplaats Dordrecht

Op 11 november overleed de eerwaarde heer **Everardus Johannes (Evert) van der Valk** (1947), diaken van het bisdom. Na zijn wijding in 1997 zette hij zich vol overgave in als diaken, in combinatie met zijn baan bij Defensie. Hij werkte ten dienste van het diaconale werk in Voorburg en later als diaken in het Aandachtscentrum te Den Haag en in de parochie Emmaus te Den Haag. In 2013 ging hij met emeritaat.

Op 16 november overleed onverwachts op 62-jarige leeftijd de zeereerwaarde heer **Ype Sjoerd Foppe de Jong** (1963), priester van het bisdom, gewijd in 2003. Na zijn priesterwijding werd hij parochievicaris van de parochiefederatie De Doortocht te Roelofarendsveen e.o. Daarna werkte hij als priester in de samenwerkende parochies St. Willibrordus, De Goede Herder en St. Josef te Wassenaar. In 2007 werd hij parochievicaris van de parochie HH. Nicolaas Pieck en Gezellen te Gorinchem en in 2008 pastoor van deze parochie. In 2011 werd de Federatie Driestromenland opgericht. Daar was hij tot zijn heengaan actief als moderator en pastoor. In 2016 werd hij benoemd tot spiritueel van de Priester- en Diakenopleiding Bovendonk.

Op 17 december overleed de weleerwaarde heer **Jacobus Antonius Duivesteijn** (1932), priester van het bisdom, gewijd in 1957. Hij werd na zijn priesterwijding achtereenvolgens benoemd tot kapelaan in parochie O.L. Vrouw Hemelvaart Den Haag-Loosduinen (1957), de parochie St. Laurentius te Voorschoten (1959), H. Petrus Banden parochie te Rotterdam (1964), H. Martha parochie te Den Haag (1965) en in de parochie HH. Engelbewaarders te Den Haag als kapelaan en parochiecatecheet (1971). Hij werd moderator en godsdienstleraar aan de R.K. Pedagogische Academie "Mariahoeve" te Den Haag (1976) en geestelijk verzorger in het Psychiatrisch Centrum Rosenburg te Den Haag (1984). In 1992 werd hem eervol ontslag verleend en tevens ontslag uit de gewone ambtsbediening van het bisdom Rotterdam.

Op 7 januari overleed de hoogerwaarde heer mgr. dr. **Augustinus Josephus Maria (Guus) Hendriks** (1951), priester gewijd in 1977 in het bisdom Rotterdam, priester van bisdom Haarlem-Amsterdam, geïncardineerd als priester in het bisdom Haarlem-Amsterdam in 1997.

Op 8 januari overleed pater **Willibrordus Titus Maria (Wilbert) Bekedam** (1956), priester van het Heilig Hart van Jezus. Hij was verbonden met de pastoraal in het bisdom Rotterdam.

Op 19 februari overleed de zeereerwaarde heer **Johannes Gerardus Maria (Jan) Velthuijse** (1928), priester van het bisdom, lid in de orde van Oranje Nassau, priester gewijd in 1954. Hij was kapelaan in de parochies H. Laurentius te Stompwijk (1954), H. Pancratius te Sassenheim (1956), St. Joseph te Wateringen (1962) en de H. Bonifacius te Alphen aan den Rijn (1966), waar hij in 1968 pastoor werd. In 1986 werd hij benoemd tot Judex bij de Kerkelijke Rechtbank van het bisdom Rotterdam en in 1989 tevens tot rechter van de Kerkelijke Rechtbank van het Aartsbisdom Utrecht. In 1993 ging hij met emeritaat.

Week Nederlandse Missionaris
Pinksteractie 16 t/m 25 mei 2026

Geloven
in de ander.
help & doneer!

Ieder mens
telt mee.

scan en doneer

Wij steunen missionarissen
en missionair werkers.
NL30 RABO 0171 2111 11

Algemeen Nul
Burgelijke Inzending
ANBI

week
nederlandse
missionaris

Ontdek jouw bachelor of master aan Tilburg University!

Waar theologie, samenleving en religie samenkomen tot een betekenisvolle loopbaan. Tilburg University biedt bachelor-, premaster- en masteropleidingen die je inspireren en verbinden met wat voor jou echt belangrijk is.

**Bachelor Theologie | Bachelor Theology |
Master Geestelijke Verzorging | Master Theologie |
Master Christianity & Society | Lerarenopleiding
Godsdienst en Levensbeschouwing**

- 🕒 Deeltijd en voltijd opleidingen
- 📍 In Tilburg en Utrecht

Kom kennismaken tijdens de Studie
Informatiedag Theologie op
22 mei in Utrecht

Tilburg School of Catholic Theology

Iedereen een thuis. U heeft de sleutel.

Je eigen vaste plek, met je eigen spulletjes. Ruimte om jezelf te zijn, te mogen zijn. Dát maakt van een huis een thuis. En dat is een onmisbare zekerheid in het leven. In ons land zijn er helaas meer dan 1 miljoen mensen die juist dat moeten missen. Daar kunt u met uw huis iets aan doen. Door uw huis na te laten aan Kansfonds als u er straks niet meer bent.

Kansfonds biedt sterke – en vaak verrassend simpele – oplossingen voor complexe problemen. En we zetten een vliegwiel op wat werkt. Zo weten we mensen een thuis te geven. Help ons thuisgeven. Laat uw huis (of een gedeelte daarvan) na aan Kansfonds. Kijk op www.kansfonds.nl/nalaten of bel **(035) 624 96 51** en vraag het gratis boekje *Wat is thuis* aan.

Wat is thuis? Lees de inspirerende verhalen en overdenkingen.

Een thuis lijkt zo vanzelfsprekend, je zou bijna vergeten hoe belangrijk het is. Totdat je de verhalen leest van mensen die geen thuis hebben. Hoe leven zij? Hoe houden zij hoop? En wat betekent Kansfonds voor hen? Vraag het gratis boekje *Wat is thuis* aan.

GOEDE VRIJDAG

Vrijdag 3 april 2026
om 15:00 uur

Graag nodigen wij u op Goede Vrijdag uit voor de Kruisweg op begraafplaats & crematorium St. Laurentius. Tesaamen met de gemeenschappen van Kaapverdianen, Nederlanders, Surinamers, Engelstalige en Franstalige Afrikanen en Filipijnen zullen wij met Diaken Franck Baggen een rondgang langs alle Kruiswegstaties op de begraafplaats maken.

Gratis aanmelden via onze website:
begraafplaatslaurentius.nl/goedevrijdag/

www.begraafplaatslaurentius.nl
010- 413 63 08
info@begraafplaatslaurentius.nl

En Hij zei:
*'Geven jullie hen
maar te eten'*

VASTENACTIE 65 JAAR

"Ik zie menselijkheid," aldus Marie Cruz over haar vrijwilligerswerk in de gevangnissen van het bisdom Pando, Bolivia. Gedetineerden moeten hier voor zichzelf zorgen en er is groot gebrek aan voedsel, zinvolle dagbesteding en juridische ondersteuning.

Marie Cruz koopt bijna dagelijks voedsel om uit te delen en betaalt dat vaak zelf. Helpt u haar? Voor € 35 kan ze al groentezaad en pootgoed kopen voor moestuinen bij de gevangnissen.

Helpt u mee?

WWW.VASTENACTIE.NL

IBAN: NL21 INGB 0000 0058 50
OF DONEER VIA DE QR CODE

